

A NÉMET RIPORTEREKNEK TOLLBA MONDJÁK, MIT MONDJANAK, MIT ÍRJANAK

(A REGISZTER MÁRCIUS 15.-I ADÁSÁBÓL)

A 12 pont egyik legfontosabb követelése volt a sajtó szabadságának kivívása. Mégis, ma egy másik XIX. századi tétel látszik fontosabbnak: Deák Ferencé, aki a kiegyezés idején fogalmazott úgy: “Ha tőlem függne, a sajtótörvénynek csak egyetlen paragrafusa volna: hazudni nem szabad!” Ehhez képest a hírfogyasztó ma, 2021-ben valósággal fürdik vagy inkább fuldoklik a hírözön írott, olvasott, látott, hallott zuhatagában, főleg azért, mert a tényeket is politikailag átszínezve közlik vele nap mint nap. A jelenség még meghökkentőbb, hogy ha a Magyarországról szóló külföldi híradásokat nézzük: legutóbb a német állami tévé, a Deutsche Welle budai várban forgatott filmje verte ki a biztosítékot. A német nyelvű sajtóban egyébként is nagyon sok hír jelenik meg Magyarországgal kapcsolatban. **Jan Mainkát**, a *Budapester Zeitung* főszerkesztőjét **Kovács Anita** kérdezte.

Látta a filmet ami a budai várról készült?

Nem, nem láttam, de el tudom képzelni mi van benne. Viszont alaposan megvizsgáltam, többször megnéztem azt a másfél órás dokumentumfilmet, amit Magyarországról készítettek, a címe „Hallo Diktator.“ Kín szenvedés volt végignézni. Ezek mind hasonlóak. Nem lehet mást várni. Ezek annyira kiszámíthatóak. Adj nekem egy témát és pontosan fel tudom mondani, hogy mi lesz majd benne. Unalmas!

Milyen nyelvi ismeretei vannak azoknak az újságíróknak, televíziós szerkesztőknek vagy rádióriportereknek, akik Magyarországról készítenek filmet? Egyáltalán Ön szerint honnan tájékozódnak?

Ez egyszerű. Ha megnézzük a végén, hogy mi származik a tollukból, akkor egyértelmű, hogy egyoldalú forrásokat használnak, nevezetesen: az ellenzékhez, az NGO-khoz, a baloldali EU-s vagy zöld képviselőkhöz fordulnak, és ez alapján összeállítanak egy úgynevezett dokumentumfilmet. Csináltunk egy nagyon szép címlaprajzot két héttel ezelőtt a magazinunknak, ahol ül egy ember egy képernyő előtt, van egy fülhallgatója, kap balról és jobbról kábeleket. A bal oldalon ott van a vastag zöld, vörös és momentumos lilás kábel, és a jobb oldalon egy ilyen kis szürke, alig észrevehető kis kábel, és akkor ezek alapján írják a cikkeiket. A címoldal felirata, hogy: DIKTÁTUM, mert erről van szó. Egy az egyben belediktálják a tollukba. Egy ellenzékinek vagy egy NGO-nak fontos, hogy mindenkinek elmondja az üzenetét, viszont

egy újságírónak az a kötelessége, hogy ha valamiről ír, akkor mind a két oldalról gyűjtse az információkat és az alapján állítsa össze a cikkét. De az, hogy valaki tudatosan csak arról az oldalról gyűjti az információkat, amelyik tetszik neki, az alapján, nem meglepő módon, egyoldalú cikket gyárt. Ez teljesen felelőtlen, mert olyan cikkek jönnek létre, amelyek teljesen fals, ferde Magyarország-képet vázolnak fel, és az a gond, hogy a német újságolvasó vagy hallgató, akinek nincs jobb információs forrása – nem mindenki Budapesti Zeitung előfizető – kénytelen ezt elhinni, és sokan el is hiszik, és akkor van az a benyomás, hogy Magyarország egy szomorú, szürke, nyomasztó diktatúra. Ez mindig visszaköszön és így rontják el az egyébként pozitív Magyarország képet Németországban! Én ez ellen próbálok harcolni, de nehéz harc ez, mert kevesen vagyunk, és a baloldali médiatenger hatalmas.

Magyarországon nagyon is etalonnak tekintettük hosszú évtizedeken keresztül a német újságírást, aminek egyik alaptétele, hogy hallgattassék meg mind a két oldal. Azért vannak ott is újságíró szervezetek, nem tűnik fel senkinek a féloldalasság?

Biztosan feltűnik, de tűrik, sőt elvárják! És azt, hogy etalonnak tekintsük a német újságírást, azt gyorsan el kell felejteni. Ez talán húsz évvel ezelőtt volt még, ma Németországban nagyon elterjedt az úgynevezett *Haltungsjournalismus*. Ez egy magatartásbeli, világnézeti újságírás, amelynek a feladata már nem tájékoztatni az olvasókat, hanem nevelni, kioktatni, egy belátás felé nyomni, és azért arcpirulás nélkül nyúlnak mindenféle eszközhöz. Kezdi a forrás kiválasztásnál, a szelektív forrás kiválasztásnál, amiről már beszélünk, folytatódik a jelző használatnál. Például ők képtelenek leírni a magyar miniszterelnök nevét csak úgy, hogy Orbán Viktor, hanem mindig odateszik, hogy nacionalista, populista EU-kritikus, homofób, antiszemita – ami éppen tetszik. Ha előveszünk bármilyen cikket, tuti, hogy az első említésnél legalább egy ott van ebből a negatív jelző szótárból. De a fotó kiválasztásnál is manipulálnak! Mindig, ha van egy riport, ahol Orbán Viktor szerepel, és ahol használni kell az ő képét, meglepő módon mindig egy olyan képet találnak róla, ami előnytelen pózban mutatja őt. Tudjuk, ha valaki szenvedélyesen beszél közönség előtt, és én folyamatosan fényképezem őt, akkor az ezer kocka között biztosan találok kettőt, hármat, négyet, ami teljesen előnytelen. Egy felelős szerkesztő nem használja ezeket a képeket, mivel nem tipikus erre a személyre nézve, de ezek az úgynevezett újságírók Németországban, pont ezt a párat választják ki, és ezeket rakják bele a cikkeikbe. Ha valaki beírja az interneten, hogy Orbán Viktor, vagy Viktor Orbán Ministerpräsident, ha német forrásokat talál, és nem éppen minket vagy a Neue Zürcher

Zeitungot, vagy a még létező egy-két korrekten tudósító újságot találja meg, akkor tuti, hogy olyan képet talál, ami nagyon borzasztó pózban mutatja a miniszterelnököt.

Ugyanezt az eszközrendszert nem alkalmazzák az ellenzék vezetőivel kapcsolatban?

Nem! Hát ezek a nagy hősök. Akik benne voltak ebben a „Hallo Diktator“ című dokumentumfilmben. Velük összebarátkoztak. A cél, ami összekovácsolja őket, az az, hogy elmozdítsák az Orbán-kormányt. Szóval nem nézik meg, hogy most „Apró klán”, ezt teljesen elfelejtik, hanem jó fényben tüntetik fel a Gyurcsányékat, és mindenkit, aki ott szól. Természetesen az sem szerepel, hogy a Jobbik egyes képviselői mit mondanak a zsidókról. A német újságolvasó csak egy szépített képet kap a magyar ellenzékéről, hogy milyen nemesek és mennyire fontosak, hogy harcolnak az anitszemizmus és a korrupció ellen, és Magyarország utolsó reményeként mutatják be őket. Viszont, ami a polgári oldalról jön, az rossz, az fals, az hazug, csak rossz színben szabad feltüntetni, ha egyáltalán feltüntetik.

Milyen érdeke fűződik a német nyelvű sajtónak, hogy ezt a torzítást elvégezze?

Náluk hiányzik bizonyos szakmai távolság, ami egy jó újságíróban benne van. Akármilyen témáról írok, még ha közel is van a szívemhez, illik egy távolságot tartani, de ők teljesen a magyar ellenzék részének tekintik magukat, és a cél – amint mondtam – összekovácsolja őket. Mindent alárendelnek ennek a célnak.

A magyar nyelvben van erre egy kifejezés, azt szokták mondani, hogy megadták rá a kilövési engedélyt. Ha erről van szó, akkor ki adta meg Orbán Viktorra a kilövési engedélyt?

Ők maguknak, ezt nem kell fentről parancsolgatni nekik, ez belülről jön, ugyanúgy, ahogy belülről jön, hogy állandóan tanítják a németeket otthon, hogy kell a genderizmus, a harmadik nem, a bevándorlás, az illegális bevándorlás és így tovább. Ez tőlük jön, ezek a 68-asok, a baloldaliak. Először próbáltak a 70-es években erőszakos módszerekkel, ott volt a Vörös Hadsereg Baloldali Frakció, a szélsőbaloldali aktivisták. Nem sikerült, de utána volt a „Marsch durch die Institutionen“, az intézményeken keresztüli mars, vagy...

...menetelés.

Menetelés! Ez azt jelenti, hogy nekik el kell foglalniuk mindenféle fontos pozíciót a közigazgatásban, oktatásban és természetesen a médiumokban, és ma ott tartunk, hogy a német médiumoknak, a német újságíróknak a 80 százaléka erősen baloldali illetve zöld, – ami nem nagy különbség, – és ők eldöntik, illetve már magukban eldöntötték, hogy milyen világ felé kell nyomni a létező világot, és milyen kliséket, milyen hiteket, milyen vallásokat kell támasztani az újságolvasókban és hallgatókban. Ők teljesen meg vannak győződve arról, hogy amit Németországban tapasztalnak az mind jó, és ennek a célnak a megvalósításában minden eszköz szabad. Az erőszak is. A politikai erőszak ugyanis egyre durvább Németországban. Hétköznapi jelenség, hogy nem tetsző professzoroknak, vagy nem tetsző újságíróknak, vagy nem tetsző politikusoknak felgyújtják a kocsiját, megrongálják, telefirkálják a házukat, vagy összevernek. Mindennap, ha olvassuk a független sajtót, minden nap lehet találkozni ezekkel a jelenségekkel, amelyekről Magyarországon fogalmuk sincs, vagy kevés fogalom van. Például a magyar ellenzéknek. Kívánom nekik, hogy egyszer tapasztalják meg, amit az egyetlen patrióta német pártnak, az Afd-nek meg kell tapasztalnia Németországban. Milyen ellenzékként létezni és harcolni, és utána jöjjenek vissza Magyarországra. A békés kis Magyarországra, ahol minden ellenzéki elmondhatja a véleményét, anélkül, hogy féltene kellene a testi épségét, vagy a házát, vagy az autóját. Ahhoz képest, hogy Németországban mi folyik, itt az ellenzék számára paradicsomi viszonyok vannak, és mégis panaszkodnak. Nincsen képük a valóságról.

Németországban az Afd képviselőit vagy önkormányzati képviselőit a német állam nem védi meg ezektől az atrocitásoktól?

Nem támadja direktben őket, de nem tud hatékonyan fellépni a folyamatos önbíráskodás ellen.

Kik végzik az önbíráskodást?

A szélsőbaloldaliak, az Antifa. De a német Altparteien, a német régi pártokból hiányzik az akarat, hogy hatékonyan lépjenek fel a politikai erőszak és az önbíráskodás ellen. Aki mint kormánykritikus megy egy tüntetésre, abban a tudatban hagyja el az otthonát, hogy nem biztos, hogy otthon fogja befejezni a napját, lehet, hogy kórházban. Tömegesen kell félni, azoknak, akik nem

értenek egyet a Merkel rendszerrel, és aki bírálni meri. Például azoknak az éttermeknek a tulajdonosait is durván megfenyegetik, akik lehetőséget adtak az Afd-nek, hogy még korábban a koronavírus-járvány előtt megtartsák náluk a gyűléseiket. Fenyegetik az éttermek tulajdonosait, felfestik a falakra, hogy ott voltak a nácik. Manapság az Afd-nek nagyon nehéz valamilyen helyszínt találni, és ha találnak is, akkor nagyon nagy rendőri biztosítás kell, hogy egyáltalán össze tudjanak ott jönni.

Azt elképzelhetőnek tartja, hogy olyan jelenetek játszódnak le a német parlamentben az ellenzék részéről, mint ami itt Magyarországon, hogy krumplit vágnak majd nem a miniszterelnökhöz vagy nem engedik, hogy a szónok felmenjen a pulpitusra, vagy megtámadják a parlamentet, füstbombákkal dobálva?

Nem, egyáltalán nem elképzelhető. Az Afd azért igyekszik megfelelni a normáknak. A maximum erőszak, amit egyszer láttam, az az volt, hogy táblákat tartottak fel, amikor szerintük valamilyen alkotmány elleni döntés volt a német parlamentben. De egyébként is az Afd egy polgári párt, és konzervatív, polgári természetűtől messze álló az erőszak. Az erőszak az mindig a bal és a liberális, főleg a bal oldalról indul, Magyarországon is és Németországban is.

Azt, hogy Ön más szemüvegen keresztül nézi a magyar közéletet és a német közéletet is minek tulajdonítja?

Biztosan segít, hogy tudok magyarul és benne vagyok jobban a magyar vérkeringésben és tudok mindenféle Facebook-posztokat olvasni, és kicsit rá tudok érezni, hogy milyen a magyar közhangulat. Döntő az is, hogy én polgári konzervatív vagyok, és mint ilyen, vannak bizonyos normák, ami alá nem megyek. Céget vezetek, van három gyermekem és ezek a dolgok azt jelentik számomra, hogy az ember járuljon hozzá a köz dolgaihoz. Javítani segítsen, de pedig ilyen örült dolgok keresztülvitelével kísérletezzen mint népszerűcsere. És én mint újságíró, nem is tudnám a nem létezőt létező igazságként eladni az olvasóknak. Ez nem fér össze a világképpemmel. Vagy más olyan eszközökhöz nyúlni, amelyekhez baloldali kollégáim gátlás nélkül tudnak.

Hány olyan gondolkodó van vagy hírközlő van még Németországban aki keresi a valóságot, a realitást, vagy legalábbis mindkét oldalnak a véleményét igyekszik bemutatni?

Ha megnézem a nagy véleményformáló médiumokat, akkor a Neue Zürcher Zeitung, ott még vannak korrekt újságírók, meg az a kolléga aki a Frankfurter Allgemeine Zeitungnál van és Magyarországról ír, ő is korrekt munkát végez. Másról ezt nem nagyon tudnám elmondani. De ha a kérdés arra irányul, hogy most mi az általános helyzet Németországban, akkor elmondható, hogy a jó újságírókat már nem a nagy véleményformálóknál kell keresnünk, mint 20 évvel ezelőtt. Der Spiegel, Frankfurter, Süddeutsche és így tovább, hanem a nagyon színes online médiumoknál. Mivel az emberek tömegesen fordulnak el a nagy médiumoktól, kialakult az internet közössége, és ezekre manapság már nagyon sokan ráklikkelnek. Lassan már őket is tömegmédiumoknak lehet nevezni, és ott pozitív Magyarország kép van. Ők nagyon nagy reménnyel néznek Magyarország felé, nagyon tisztelik a miniszterelnököt. Achse des Guten, PINews, Tichys Einblick. Ezek nagy portálok, több százézes olvasó táboruk van. Hiánypótlóak! A klasszikus médiumok miszionáriusként folytatják, a tájékoztatás feladatát pedig a független portálok veszik át. És ott nagyon szép élet van, és ott nagyon pozitív a Magyarország kép. Ők valóságpártiak, és ez összeköti őket velünk és a magyar kormánnyal.

És ez hat a német közvéleményre?

Egyre jobban. Persze rengetegen vannak, akik szűrés nélkül, minden szót elhisznek, ami a Tagesschauban – a német állami híradóban – elhangzik, vagy a nagy médiumoktól jön, de egyre többen elfordulnak, mert – legyen az az euroválság, legyen a migrációs válság, – ők teljesen a valósággal köszönőviszonyban sem álló képet prezentálnak. Minden német tudja már a saját hétköznapi tapasztalataiból, hogy az a kép amit az esti híradóban lát, az nem áll köszönőviszonyban sem azzal, amit ők nap mint nap tapasztalnak. Ha mennek az utcán és látják azokat a jelenteket, hallanak a migránsokról, bűnügyekről, vagy a drog fogyasztásról az infrastruktúra rongálásról. Ezt nap mint nap látják és már nem hiszik el azt, amit este a Tagesschauban prezentálnak. Mivel kíváncsiak, keresik az információt és megtalálják a független médiumokban.

Németországot és Magyarországot több szál köti össze. Történelmi és gazdasági is. Magyarország hozzájárult a két Németország egyesüléséhez, beengedtük a német tőkét, amely jelenleg is nagyon nagy profitokat szerez. Mi az, ami mégis ennyire szembe fordítja az ezeket a kapcsolatokat szintén ápoló jelenlegi kormánnyal a sajtót?

A múlt héten ugyanezt a kérdést feltettem Arnold Vaatz-nak, ő a CDU/CSU frakciónak az egyik helyettes vezetője. Azt a megdöbbentően egyszerű választ adta, hogy azoknak a motivációja, akik fellépnek a német-magyar barátság ellen, egy nárcisztikus sértettség. Magyarország pusztá léte az ő világnézetük tagadása. Nem tudnak addig boldogulni, amíg létezik egy nap mint nap sikeresen működő alternatív társadalmi modell, mert ez nem az, amit ők kívánnak, ahol nemzet és család és nemzeti büszkeség és ilyen dolgok már nem léteznek. De Magyarországon még léteznek, sőt van határvédelem is, ami nekik óriási fájdalom. Ezért fognak mindvégig támadni. És ha mi kicsit engedünk, hogy mondjuk bezárjuk a tranzit táborokat, amit bírálnak, akkor találnak egy következő dolgot. Ezért is volt nagyon következetes lépés, hogy a Fidesz kilépett a Néppárti frakcióból, mert ott nem lett volna jövője, azokkal a baloldaliakkal nincs közös jövő. Itt tehát egy erős kultúrharca, egy világnézeti harca van. Néha ez úgy testesül meg, hogy 7-es cikkely, vagy Alkotmánybíróság más működése, vagy a bírák helyzete, vagy a médiumok ügye – de ezek csak felszíni dolgok. Mélyebben egy mély gyűlölet van az öntudatos, társadalmilag választott magyar úttal kapcsolatban. Németországban lassan tabu, hogy a családot, a klasszikus családot kell támogatni. És még vannak olyan dolgok is, hogy itt van három nemzeti ünnep, éppen most van az egyik. Ez nekik mind trauma. De hála' Isten azt tapasztaltam, főleg a volt NDK-s területeken, hogy ez a propaganda nem nagyon fog az embereken. Ők ugyan úgy, mint a magyarok megtapasztalták a diktatúrát. Tudják, hogy nem szabad mindent elhinni, és tudják, hogy a médiumokban bármit mondanak is Magyarországról, a kelet-német akkor is szeretni fogja Magyarországot, és ha majd lehet, megy a Balatonhoz nyaralni és akkor is ápolja a jó kapcsolatokat a magyar barátokkal. Sajnos, a nyugatiak, akiknél hiányzik a diktatúra tapasztalata, egy kicsit hiszékenyebbek. Ott tapasztaltam, hogy felmondják azt, amit este a Tagesschau-ban beadtak nekik, és nagyon nehéz velük vitatkozni. De én bízom abban, hogy a gyakorlat majd bebizonyítja, hogy ki választotta a jobb utat. Mert erről van szó.

A Németországban tapasztalható sértettség megnyugodna, ha a Magyarországon ellenzéki vezetés lenne?

Persze! Az lenne a világ rendje, ha a mostani ellenzék lenne hatalmon, ami szófogadó, amitől mindent lehet kérni, hogy legyen privatizáció, legyen engedélyezve az Antifa. Nekik mindent szabad lenne. És ha egyszer erőszakkal feloszlatnak egy tüntetést, akkor még az is beleférne. Az ellenzéknek mindent szabad. Kettős mércéről van szó. Nyugatról nézve teljesen szófogadók. A nyugat még ki sem mondott valamit, a magyar ellenzék már a gondolatait

is olvassa és teljesíti. Ha az az elvárás, hogy legyen megint nyitva a határ, akkor nyitva lesz a határ, nincs semmi illúzióm, akkor is, ha a magyar nép többsége ellene van az illegális migrációnak. De mivel nyugaton sajátjuknak tekintik a magyar ellenzéket, – mivel ők adták az ellenzéki években a tüzéségi támogatást, és az NGO-knak pénzt is – ha a magyar ellenzék hatalomra jutna, meg fogják kérni az árát. Akkor lesz genderizmus, nyitott határok, elnyomják a nemzeti emlékezet-kultúrát. Egyre durvább a harc a két tábor között. Ha most visszakerülne a hatalomba a baloldal, – a korábbi is elég borzasztó volt, – de ez most sokkal durvább, mert látom Németországban, hogy ez a konfliktus a polgári tábor és a balliberális tábor között élesedik, egyre erőszakosabb lesz. 10-15 évvel ezelőtt még nem volt az, hogy a polgári oldal autóit felgyújtják, de manapság ez hétköznapi esemény. Attól tartok, hogy ezt a szemben állást, át fogják hozni Magyarországra. Ha hatalomba kerülnek, bevetnek mindent. Az Antifát, vagy ahogy most Németországban történt, még egy belföldi titkos szolgálatot is bevetettek az ellenzék elleni harcban. Szóval, ha ez történne, akkor minden szabad lenne. Most a saját magam nevében beszélek, mint aki már elvesztett egy hazát. Nekem a történelmi Németország a hazám: Goethe, Schiller, Thomas Mann. Ők a fejemben léteznek, de a mai politikai Németország nem az én hazám, és szégyellem, ami ott történik. Miután elvesztettem az első hazámat, az elsődleges hazámat, meg fogok mindent tenni, hogy a második hazám, Magyarország ne jusson ugyanerre a sorsra. Ezt mint magánember mondom, és hát mivel Magyarországon véleményszabadság van, ezt fontos volt egyszer kimondanom.